

מבנים ומיכון

יש בעיות במכון החליבה, בנוסף למתח החשמלי המשוטט

משה איתם, שה"מ

רוג'ר מלנברגר, מרכז מקצוע ראשי בנושאי רפת חלב בשירות ההדרכה שליד אוניברסיטת מייסינג, הניף את המאכלת (ב"הורדו" דיירימן" 10.1.92) על פרה קדושה שהניבה המון חלב. זו

עדיין לא שחיטה של ממש, אבל בהחלט קריאת תגר על הפולחן. כמה מילים נשפכו בנושא! כמה כנסים נערכו, הרצאות, מאמרים, תקציבי מחקר. הכל כמצוות אנשים מלומדה. במה לא האשימו את החשמלצ'יק הקטן הזה בן הוולט האחד בקושי המשוטט לו, או לא, ומוצא את דרכו אל מכון החליבה! הנה רשימה חלקית: תמותת פרות, המלטת ולדות מתים או מעוותים, פוריות לקויה, הפרעות מטבוליות, תנובה ירודה, דיכוי המערכת החיסונית (שימו לב לכותרת – אנו לא בנושא איידס), בעיות התנהגותיות שונות כגון סירוב להיכנס למכון החליבה או לשתות משוקת מסויימת, רבעים שחליבתם לא מושלמת, דלקות עטין כבר אמרנו?

אמת היא, כי זרם מעל ארבעה וולט עלול לפגוע בתנובה וכעשירית מהפרות יראו התנהגות משונה בהשפעת מכת חשמל של וולט אחד או שניים. השפעת הגומלין בין האדם הלא-מתאים במקום הלא-מתאים, לבין חשמל שלא במקום המתאים – במכון החליבה – תביא לתוצאות לא רצויות. אין בכך ספק. אבל מכאן ועד האשמת הזרם המשוטט בכל המדווים, התחלואים והחבורות והמכות הטרייות – ארוכה הדרך. מלנברגר אסף רשימה של כתריסר טענות

נגד החשמל המשוטט במשקים ומונה את הגורמים האפשריים והסיבות לבעיות, בנוסף לגורם החשמלי. הרשימה תחכים גם אותנו.

א. פצעים בקצה הפטמה

1. ואקום גבוה או נמוך מדי.
2. מפעם או וסת לא בסדר.
3. בטנות בלויות או בשימוש-יתר.
4. תפוקת משאבה לא מספקת.
5. גירוי כימי או נגע נגיפי.
6. חליבת-יתר מופרזת.
7. פטמות, שדרכו עליהן או שקפאו.
8. בטנות זרות לגביע, לא מתאימות לקוטר.
9. קומץ או קווי חלב בנפח לא מספיק.
10. יחס פעימה רחב (80:20) על פרות מהירות חליבה.

ב. היחלבות לא מאוזנת ברבעים

1. דלקת ברבע אחד או יותר.
2. חורים בצינורות הפעימה.
3. מפעם מקולקל.
4. בטנות מסובכות ומעוותות.
5. צינוריות הקומץ פגומות או מעוותות.
6. סתימה במפלג הפעימה בקומץ.
7. האשכול מורכב בצורה מעוותת, מסובכת.
8. תעלת מבוא הפטמה נפגעה.
9. מים בין הבטנה לגביע.
10. חור משמעותי בצנור החלב הקצר.
11. בטנה שסועה.

ג. האשכול זמן ממושך מדי על הפרה

1. עליה משמעותית בתנובה (המלטות).
2. שיטות חליבה לא נכונות.
3. רמת ואקום נמוכה.

4. חוסר אוריר (ואקום) כתוצאה מאיספיקת משאבה או קווים קטני קוטר.
5. הקוטר של קו החלב לא מספיק.
6. מפעמים מזויפים.
7. יותר מדי יחידות לחולב.*
8. חולב לא מאומן.
9. בטנות משומשות, משרתות זמן רב מדי.
10. שיפוע לא נכון של קו חלב.*
11. גל חריף של דלקות קליניות.
12. סימון סוף-חליבה במסיר לא מכוון.
8. קמצים שגויי מיקום, אשכולות כבדים מדי (מעל 2000 גר').
9. התנהגות פרות, עצבניות, בועטות, קופצות.
10. רמת ואקום נמוכה מדי (< 47 קילופסקל = 36 ס"מ כספית).
11. יחס פעימה רחב יחד עם שיטת 0:4 וקמצים קטנים.*
12. צינורות חלב גמישים חסומים, מסובבים, מכופפים או ארוכים מדי.

ז. עליה פתאומית בספירת חיידקים כללית

1. העדר מזרקי אוריר או מיקום שגוי או מכשיר לא מתאים.
2. תת-קוטר או התקנה שגויה של קווי השטיפה.
3. החום של תמיסת הניקוי לא מספיק או כמות לא מספיקה של מים חמים.
4. חומרי ניקוי דלי איכות או בלתי מתאימים לתנאי איכות המים.
5. לא משתמשים כלל בחומרי ניקוי וחיטוי בשטיפה המחזורית.
6. כניסת אוריר לא מבוקרת במערכת השטיפה בעת פעולתה, ג'טרים.
7. ירידה משמעותית בטמפרטורה של תמיסת הניקוי בעת ההפעלה.
8. מיכל הקירור לא נקי, מערכת אוטומטית לא פועלת כראוי, אין ביקורת.
9. מערכת הקירור לא מספיקה או פגומה או לא מופעלת.
10. צננות, מדי חלב, מדי פסיקה ודוגמים מעוצבים גרוע ולא מתנקים.
11. חיבורי קו החלב מעוצבים גרוע, מותקנים לא טוב או בלויים.
12. משחרר חלב לא מתנקה בשטיפה המחזורית.
13. עליה משמעותית במספר הפרות הנגועות ב-*Streptococcus agalactiae*.*

ח. חלב מעופש, דרגת חמיצות גבוהה*

1. חדירת אוריר מוגזמת למערכת בזמן החליבה.
2. העלאת חלב מאולצת לגובה מופרז ע"י ואקום החליבה.
3. קו חלב בשיפוע מופרז ו/או יותר מדי קשתות וזוויות בו.
4. קצף במשחרר חלב.
5. לא מספיק ויטמין E וסלניום במנה.
6. קירור אטי מדי.
7. החלב קופא במיכל הקירור.
8. אחוז מוצקים, בעיקר חלבון, גבוה. הרבה מבכורות בעדר.

ד. עליה חריפה בסט"ס או שינויים מחזוריים

1. ירידה חריפה בספיקת המשאבה.*
2. שימוש יתר של בטנות.
3. וסת ואקום.*
4. רכישת פרות ממקור לא מוכר.
5. חולב חדש או לא מאומן.
6. הפסיקו לחטא פטמות.
7. הפסיקו טיפולי יובש.
8. דלקות מחידקים סביבתיים (בוץ ורפש).
9. מפעם מזויף בצורה קשה.
10. חומר טבילת פטמות מזוהם, לא בדוק, לא יעיל.
11. שימוש לא נכון בשפופרות טיפול יובש (בלי חיטוי, החדרה לא נכונה).
12. חרידי קומץ סתומים.

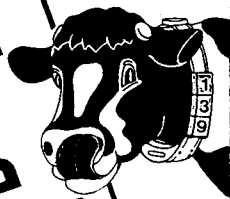
ה. תפוקת עבודה ירודה בחליבה

1. זרימת הפרות אל המכון וממנו, מופרעת.
2. ציד חליבה פגום.
3. התנהגות החולבים והרגלי עבודה.
4. שיטות חליבה.
5. הרבה דלקות.
6. חוסר טיפוח לעטינים המתאימים לחליבה מכנית.
7. מכון וציד לא לפי מידת העדר.
8. מעט/הרבה מדי יחידות לחולב.
9. עטינים ופטמות הטעונים ניקוי ממושך.
10. פרות מעוצבנות ומפוחדות לא מורידות חלב.

ו. אשכולות נשמיים, גביעים מחדירים אוריר ומצמצמים

1. זרימת אוריר מוגבלת כתוצאה מאיספיקת משאבה, קווים חסומים וכו'.
2. בטנות בליות או בלתי מתאימות לגביעים.
3. קווי חלב בתת-קוטר.
4. קמצים קטני נפח או נחירי אוריר סתומים.
5. מים או בוץ חלקלק על הפטמות.
6. גמירה מוגזמת עם המכונה.*
7. עטינים לא מתאימים, נפוחים, רחבים, פטמות לא ממוקמות טוב.

**מכונת
חליבה
מחשוב
ואוטומציה**

**WESTFALIA
SEPARATOR**

חדשה

תוכנה חדשה מתחברת ישירות למכון החליבה

- תוכנה מושלמת בעברית
- אפשרות חיבור לתוכנה קיימת
- זיהוי דרישות
- זיהוי בדלת
- זיהוי עמדתי
- זיהוי במאביס
- זיהוי במשקל לפרה
- זיהוי בשער הפרדת פרות

אחים הרשברג ושות' מכונות בע"מ
ת.ד. 400, הרצליה 46103
טל: 052-521666 פקס: 052-543654

ט. תוצאות בדיקת השומן מהמחלבה נמוכות
ב-0.3%–0.5 משל ספר העדר (DHI)

1. קידור מושהה, איטי.
2. חלב קופא לפני הבחשה.
3. קצף מופרז.
4. חלב חם על חלב קפוא.

י. פרות עצבניות, תוקפניות, לא נוחות לחליבה, לא
נכנסות למכון

1. מבכירות רבות בעדר (תורשתיות?).
2. אנשים אלימים בחליבה, זרים נכנסו למכון.
3. מ"מ במכון החליבה.*
4. כל הדברים שמופיעים בסעיף "א".
5. טפילים חיצוניים, זבובים, כינים.
6. יותר משתי דקות חליבת יתר בואקום גבוה מהרגיל.
7. מתקן חליבה שונה, חדש.
8. פגיעות וכאבים ברגליים ובטלפיים.
9. פרות בייחוס.
10. פצעים ופגעים בעטין ובפטמות.
11. עמדות חליבה קטנות על הפרות צפיפות יתר במכון החליבה.
12. רצפה חלקלקה, הפרות לא יציבות בעמידתן.
13. בוך יבש על הפטמות והעטין.
14. חוסר טילוף.
15. שימוש בלתי מרוסן ואלים בכלב חשמלי, צפיפות יתר בחצר ההמתנה.
16. רעש, צעקות, מהומה, אור חזק פתאומי, ריחות זרים.
17. חסימות והפרעות בכניסה למכון: מדרגות ושיפועים תלולים, פינות, סיבובים, מחסומים, קירות, שערים מיותרים או שאינם במקום המתאים.

כמובן, הרשימה לא מלאה. "גייגו" בה כמה ביטויים והוספנו כאלה שלא מוכרים בחו"ל, אופייניים רק לנו. ציינו ב" את הנפוצים באמריקה ופחות או בכלל לא מוכרים אצלנו.

